

Areal- og funksjonsbeskrivelse

Værøy skole med
Idrettshall

Innhold

1	Informasjon om prosjektet	7
2	Lover og forskrifter	9
2.1	Opplæringsloven	9
2.2	Læreplanen (LK06)	9
2.3	Plan og bygningsloven	10
2.4	Universell utforming	10
2.5	Arbeidsmiljøloven	10
2.6	Folkehelseloven	10
2.7	Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.	11
3	Generelle krav	11
3.1	Planløsning	11
3.2	Generalitet, fleksibilitet og generalitet	12
3.3	Arkitektonisk uttrykk	13
3.4	Krav til tekniske løsninger	13
4	Arealprogram	15
4.1	Skolefunksjoner	15
4.2	Idrettshall	16
4.3	Samlet arealoversikt for nybygg	16
4.4	Tekniske rom	16
5	Overordnede prinsipper for utforming	17
6	Inngangsparti og samlingsarena	17
6.1	Inngangsparti	17
7	Spesialisert læringsareal	19
7.1	Bibliotek	19
8	Musikkavdeling	19
8.1	Skolekjøkken med kantinefunksjon	21
8.2	Verkstedsavdeling for kunst og håndverk, teknologi og naturfag	22
8.2.1	Hovedrom	24
8.2.2	Verksted for trearbeid	25

8.2.3	Maskinrommet _____	26
8.2.4	Sone for keramikkovn og tørking av arbeider _____	26
9	Elevenes hjemmeområder _____	27
9.1	Hva skjer i hjemmeområdene? _____	28
9.2	Lager _____	29
10	Elevgarderober og toaletter _____	29
11	Skolefritidsordning - SFO _____	30
11.1	Aktivitetsrom med kjøkken _____	31
11.2	Lager _____	31
11.3	Sambruk mellom skole og SFO _____	32
12	Spesialpedagogisk avdeling _____	32
12.1	Generelle føringer _____	32
12.2	Elevenes opplæringsbehov _____	32
12.3	Funksjonsbeskrivelse _____	33
12.4	Aktivitetsrom med kjøkken _____	34
12.5	Læringsrom _____	34
12.6	Hvilerom, trening og fysioterapi _____	34
12.7	Garderobe _____	35
12.8	Stellerom og toalett _____	35
12.9	Lager _____	35
12.10	Personalfasiliteter _____	36
13	Administrasjon, ledelse og personal _____	36
13.1	Administrasjon og ledelse _____	36
13.2	Lager og produksjon _____	37
13.3	Personal- og møterom _____	37
13.4	Møterom _____	37
13.5	Personalgarderobe _____	38
13.6	Teamrom og pedagogarbeidsplasser _____	38
14	Skolehelsetjenesten _____	39
14.1	Hvilerom _____	39

15	Drift og renhold	39
15.1	Kontor	39
15.2	Varemottak	39
15.3	Skolefrukt og melk	40
15.4	Avfallshåndtering	40
15.5	Renhold	40
15.6	Lagerareal	41
16	Funksjonsbeskrivelse Idrettshall	42
16.1	Generell utforming og tekniske løsninger	42
16.2	Mål på aktivitetsflater	43
16.3	Takhøyde	43
16.4	Vegger	44
16.5	Muligheter for ulik halldeling	44
16.6	Faste installasjoner	44
16.7	Gulv	45
16.8	Lyskilde	45
16.9	Multimedia og informasjonssystemer	45
16.10	Rømningsveier	46
16.11	Korridor	46
16.12	Garderober	46
16.13	Lærer/dommer garderober	47
16.14	Materialrom	47
16.15	Lager	47
16.16	Tilskueranlegg – Teleskoptribune??	47
16.17	Publikumstolett	47
16.18	Rom for betjening, drift og renhold	48
16.1	Sambruk med funksjoner i skolen	48
17	Nærhetsmatrise	48

1 Informasjon om prosjektet

Værøy 1-10 skole består i dag av to hovedbygg. Den gamle skolen bygget i 1965 (Gammelskolen) og et nyere skolebygg bestående av et mindre punktbygg i 1997 og det nye skolebygget fra 2007. Skolen tar elever fra hele Værøy, og huser i dag i underkant av 90 elever. I det framtidige skoleanlegget legges det til grunn en samlet kapasitet på 90 elever.

Deler av skoleanlegget er ikke godkjent for skoledrift som en følge av manglende oppfyllelse av brannkrav i november 2016, og er dermed avstengt. Skolen mangler derfor en rekke spesialrom for å kunne gi en opplæring i samsvar med gjeldende lovverk og læreplan. Anlegget mangler generelle læringsarealer (ordinære undervisningsareal) samt en rekke spesialrom. Skolen har for eksempel ikke funksjonelt areal for å undervise i musikk og naturfag. Kommunen har dessuten per i dag ingen arealer for å oppfylle kravene i kroppsøving generelt og svømming spesielt.

Som et ledd i utredningen av mulige alternativer for et framtidig skoleanlegg på Værøy er det utarbeidet en Areal- og funksjonsbeskrivelse for å kartlegge skolens totale areal- og funksjonsbehov. I tillegg har befolkningen på øya behov for idrettsanlegg for allsidig fysisk aktivitet. Det er derfor programmert en idrettshall med spilleflate tilsvarende en håndballbane (25 x 45 meter) i tilknytning til skolen. Det skal også utredes hvordan man kan gi øyboerne et svømmeanlegg som både er funksjonelt og ikke minst økonomisk fordelaktig på kort og lang sikt. Både skole og nærmiljø har videre behov for en arena for faglige, sosiale og kulturelle arrangementer. Dokumentet beskriver også en slik funksjon.

Areal- og funksjonsbeskrivelsen er utarbeidet etter en brukermedvirkningsprosess våren 2017 der både eksterne og interne brukere ble involvert – voksne og elever. Programmeringsarbeidet har vært organisert med forankring i **styringsgruppen?** Workshoper og prosessarbeidet ble ledet av Beate Aske Løtveit og Åge Alexandersen fra WSP Norge AS. Det er også de som har ført dokumentet i pennen.

Dokumentet danner grunnlag for en rapport der blant annet den pedagogiske funksjonaliteten i det eksisterende skoleanlegget vurderes. Med bakgrunn i brukernes behov og vurdering av eksisterende anlegg beskriver rapporten videre alternative konsepter for etablering av et funksjonelt og framtidsrettet skoleanlegg for Værøy kommune. Alternativene kostnadsberegnes.

Tabellene under beskriver dimensjoneringsgrunnlaget for skolen:

Personer	Antall	Årsverk	Beskrivelse
Elever, ordinær skole	90		
Pedagoger	20	13	Dimensjoners for 17 pedagogarbeidsplasser
Ledelse og administrasjon	3	2,25	2 skoleledere og 1 kontorleder/merkantilansatt
Støttefunksjoner	1		Skolehelsetjeneste, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), sosialrådgiver, miljøarbeider/miljøterapeuter, spesialpedagogisk ansvarlig og rådgiver.
Fagarbeider/Assistenten	5		Skole og SFO
Andre ansatte	2		Drift, renhold

2 Lover og forskrifter

Det viktigste regelverket for å ivareta skolen og skolemiljøet i driftsfasen er særlig knyttet til fem lover, med tilhørende myndigheter:

- Opplæringsloven av 17. juli 1998 (Kommunens skoleavdeling)
- Kunnskapsløftet vedtatt juni 2004, trådte i kraft 2006
- Plan- og bygningsloven av 1. juni 2010 (Kommunens bygningsmyndighet).
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven av 20. juni 2008 (Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne).
- Arbeidsmiljøloven av 4. februar 1977 (Arbeidstilsynet)
- Folkehelseloven (Helse- og omsorgsdepartementet) 1. januar 2012.
- Forskrift om miljøretta helsevern (Kommunehelsetjenesten) 9. mars 2012.

2.1 Opplæringsloven

Barn i skolepliktig alder har, ifølge opplæringslovens § 9a, rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Dette er blant annet spesifisert i opplæringslovens § 9a-2: Det fysiske miljøet. Skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til tryggheten, helsen, trivselen og læringen til barna, samt i § 9a-3: Det psykososiale miljøet. Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet.

2.2 Læreplanen (LK06)

Læreplanen for grunnpopplæringen som trådte i kraft i 2006. Læreplanen førte til en rekke endringer i skolens innhold, struktur og organisering. Et overordnet mål Læreplanen er at alle elever i norsk skole skal utvikle grunnleggende ferdigheter og kompetanse, slik at de kan delta aktivt i kunnskapssamfunnet. Prinsipper for opplæring tydeliggjøres i læringsplakaten. Her fremkommer det blant annet at skolen skal gi alle elever like muligheter til å utvikle sine evner og sitt talent individuelt og i samarbeid med andre, og at skolen skal fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter. Dette betinger at skolebyggene tilrettelegges og bygges på en slik måte at det muliggjør varierte læringsformer etter intensjonene i kunnskapsløftet.

2.3 Plan og bygningsloven

Plan og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder omfattende krav til det fysiske miljøet. Ny plan- og bygningslov trådte i kraft 1. juli 2010. Lovverket kommer spesielt til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye skolebygg og omfattende rehabilitering av eksisterende bygg. Loven gir og sterke føringer for universell utforming.

2.4 Universell utforming

Ifølge opplæringsloven har alle elever "rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar" (Opplæringslova § 9a-2). Universell utforming er en strategi for planlegging og utforming av produkter og omgivelser for å oppnå et inkluderende samfunn med full likestilling og deltakelse for alle. Prinsippet om universell utforming er lovfestet i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, som trådte i kraft 1. januar 2009. Ifølge loven skal offentlig virksomhet og privat virksomhet som er rettet mot allmennheten, arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten. Loven omfatter skolens plikter til å sikre universell utforming i tråd med loven. Når det gjelder spesifisering av krav til universell utforming av bygg og utearealer skal TEK 10 legges til grunn. For øvrig vises til: www.universell-utforming.miljo.no og «Prosjekteringsverktøy for universell utforming av publikumsbygg», DIBK 2013.

2.5 Arbeidsmiljøloven

De ansatte sine miljøkrav er ivaretatt gjennom Arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at loven etterfølges. Ved bygging av nye skoleanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Dette gjelder blant annet kontorarbeidsplasser for lærere, forholdene for administrasjonen, samt alle personalfasiliteter i anlegget.

2.6 Folkehelseloven

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven av 24. juni 2011 nr. 29) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid, derfor skal «Helse i alt vi gjør» være gjennomgående prinsipp for utforming av skoleanlegget inn- og utomhus. Særlig med tanke på skolens uteområde skal man planlegge for allsidig fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert trafikk.

2.7 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forskriften trådte i kraft 1.1.1996 og blir ofte kalt for barnas arbeidsmiljølov. Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Formålet med forskriften er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at det enkelte skoleanlegg skal godkjennes. Dette gjelder også nye skoler. Forskriften er hjemlet i Folkehelseloven.

3 Generelle krav

3.1 Planløsning

- Planløsningen skal være funksjonell og mest mulig optimal med tanke på intern logistikk og naturlige bevegelsesmønstre.
- Det skal være en logisk sammenheng i bygningsmassen, og fornuftig disponering av uteområdet til ulike aktiviteter.
- Skoleanlegget med idrettshall og mulig svømmeanlegg skal ha en høy arealeffektivitet og en gunstig brutto/netto-faktor, men uten å gå på bekostning av funksjonskrav, krav til nettoareal eller gode dagslysforhold og utsikt.
- Bygget skal være en «ren»-skole og planlegges for innesko. Det skal derfor være mulig å bevege seg tørrskodd mellom ulike funksjoner i bygget.
- Plassering av innganger og garderober bør utformes slik at det oppnås klart skille mellom skitten og ren sone.

- Fra hovedinngang skal det være enkelt å orientere seg frem til administrasjonen og utlån-/utleielokaler.
- Planløsningen må være slik at det legges til rette for sambruk av funksjoner i anlegget, mellom ulike brukere av anlegget – både internt og eksternt. Samtidig må det være mulig å skjerme arealer som ikke skal sambrukes.
- Rom og funksjoners bruksegenskaper og møblerbarhet må være optimale. Det innebærer for eksempel at lange, smale undervisningsrom ikke aksepteres.
- Skolen skal i tillegg til skolefunksjonen også ha en nærmiljøfunksjon. Idretten, kulturskolen, korps, kor, teatergrupper og lignende skal benytte funksjoner i skoleanlegget ettermiddag og kveld. Skolebygget må utformes slik at det er lett tilgang til utleiearealer, og slik at resten av skolen kan låses av på en enkel måte. Innganger til utleieareal bør ha lett og naturlig atkomst fra parkering.
- Bygget skal ha en tydelig sonedeling slik at bestemte soner kan låses av, mens andre er tilgjengelige for ulike brukere. Følgende soner skal etableres, og kunne låses av, samtidig som andre er tilgjengelige:
  - Administrasjons- og personalarealer
  - Personalrom og enkelte møterom
  - Elevenes hjemmeområder og SFO skal være i egne soner.
  - Spesialiserte læringsarealer (kunst- og håndverk, naturfag, skolekjøkken, musikk)
  - «Skolens hjerte» med idrettshall, kantineområde, kjøkkenfunksjon og musikkrom skal fungere som en egen sone.
  - Bibliotek
  - Idrettshall
  - Eventuell svømmehall

Det understrekes at alle rom – bortsett fra enkelte mindre rom i trinnarealene – skal kunne låses av enkeltvis i tillegg. Det gjelder også rom tilknyttet drift og renhold.

3.2 Generalitet, fleksibilitet og generalitet

- I anleggets levetid må det påregnes nye undervisnings- og arbeidsformer, noe som stiller store krav til fleksibiliteten i bygget.
- Anlegget må over tid kunne tilpasses nye krav og nye brukere. Om elevtallet i framtiden vil øke, må det være tilrettelagt for en utvidelse av anlegget (elastisitet).

3.3 Arkitektonisk uttrykk

- Arkitekturen skal manifestere skoleanlegget som et moderne og framtidsrettet anlegg.
- Anlegget skal fungere effektivt og rasjonelt, og stå fram som tydelig og med et uttrykk som speiler god kvalitet.
- Bygget skal være inspirerende og kreativt.
- Bygget skal fremstå som et miljøvennlig læringsbygg, med fremtidsrettede energiløsninger
- Skolen skal bygges med robuste og slitesterke materialer.

3.4 Krav til tekniske løsninger

Anleggets utforming og de valgte tekniske løsningene skal tilfredsstillende alle relevante krav i Teknisk program. Her beskrives noen tekniske krav som er førende for utforming av funksjoner:

- Systemene for blant annet ventilasjon, låser og alarm skal kunne styres separat for hver sone. Dette for å være tilpasset utleie utenom skoletiden.
- Interne kommunikasjonslinjer må planlegges slik at transport fra varemottak til funksjoner i anlegget blir effektiv.
- Anleggets avfallshåndtering skal tilpasses kildesortering.
- Det skal tilrettelegges for bruk av digitale og interaktive hjelpemidler og kommunikasjonssystemer (pc, brett, tavler/skjermer, telefoni, projektorer o.l.) i alle rom for opplæring og møter. Den digitale infrastrukturen skal integreres i bygget og kunne tilpasses framtidige behov. I hele bygget skal det være god tilgang til trådløst nett som dimensjoneres for at den enkelte bruker benytter flere enheter med behov for nettilgang. Det gjelder voksen og elever. Det skal også være noe kablet nettverk for direkte tilkopling. Dette gjelder alle kontorer, møterom og undervisningsrom.
- Alle elevene benytter pc/nettbrett ol. Utstyr og digitale/interaktive verktøy må lades, og det skal etableres hensiktsmessige løsninger for lagring av dette.
- I alle læringsareal og møterom må utformingen ta hensyn til plassering og bruk av digitale og interaktivt utstyr. For presentasjon og visualisering i undervisningen, fra PC, brett etc.

skal det benyttes løsninger med interaktive projektorer og touch- storskjermer. Dette gir mulighet for intuitiv samhandling mellom lærere og elever ved hjelp av dynamiske funksjoner. Med åpen programvare som fungerer på alle typer skjermer skal de kunne klippe, lime, forstørre, notere, tegne og redigere direkte i filene. Samt skape en dynamisk plattform for hele klassen, små grupper eller i individuell læring. Hvor det effektivt kan integrere elevenes enheter (mobiltelefon, nettbrett) og annen teknologi som brukes i undervisningsrom/-arealer. Slikt presentasjonsutstyr trenger nettilgang som kabel eller trådløst, for tilknytning til intranett.

- Rom og arealer for varig opphold skal ha gode dagslysforhold og utsikt. Dagslysfaktor i rom for varig opphold skal være minimum 2,5 %. Viser til SINTEF Byggeforskrift, detaljblad 421.626 for beregningsmåte av gjennomsnittlig dagslysfaktor.
- Solskjerming skal kunne reguleres sentralt og fra det enkelte rom.
- Akustikk og lydgjennomgang skal tilpasses bruk og funksjon i alle rom og arealer for øvrig henvises det til spesifikasjoner i Teknisk program. Spesielt kan følgende utheves:
  - I administrasjon/kontorer, møterom, rom for skolehelsetjenesten/rådgivere/pedagogisk psykologisk tjeneste og teamrom med lærerarbeidsplasser skal det være mulig å føre konfidensielle samtaler. Dette gir høyere krav til lydskjerming enn standard.
- Elektrisk lys skal planlegges slik at ingen digitale tavler eller lignende får dårligere bildekvalitet pga. taklys og lignende. Lys i et rom må derfor kunne styres slik at elever og andre får lys til å skrive eller lese, samtidig som lys mot digitale tavler kan slås av.
- Tekniske løsninger: ventilasjon, digital kapasitet osv. skal håndtere maksimalt antall brukere i det enkelte rom til enhver tid – selv om det ikke alltid er så mange personer der til vanlig.
- Det skal etableres et varslingssystem som kan benyttes ved fare-/trusselsituasjoner.

4 Arealprogram

4.1 Skolefunksjoner

Funksjon	Programmert skole	Eksisterende skole	Differanse	Nybygg
Avdelingsarealer	490	338	-152	147
Generelle læringsarealer	360	254	-106	106
Elevgarderober	55	15	-40	40
Toalett	25	26	1	
SFO base	50	44	-6	
Spesialisert læringsareal	260	39	-221	315
Kjøkken for mat og helse	85		-85	85
Bibliotek	30	39	9	
Musikkrom/scene	70		-70	70
Kunst og håndverk	110		-110	110
Naturfag	50		-50	50
Hall	30	100	-70	
Fellesareal - torg	30	100	-70	
Spesialpedagogisk avdeling	157	200	43	
Aktivitetsrom	45	65	20	
Grupperom	60	61	1	
Stellerom med hc-toalett	12	5	-7	
Garderobe med toalett og lager	20	38	18	
Fysioterapirom	20	31	11	
Areal støttefunksjoner	194	200	6,3	29
Ledelse og administrasjon	38	34	-4	
Teamrom	96	72	-24	24
Kopi-/produksjonsrom	5	26	21	
Møterom	20	34	14	
Personalrom	20	25	5	
Personalgarderober med toalett	15	10	-5	5
Helsetjenesten	29	22	-7	0
Helsesøster/PPT/Logoped	15	18	3	
Garderobe	4	4	0	
Hvilerom	10			
Drift og renhold	40	29	-11	10
Driftskontor	10		-10	10
Renholdssentral og renholdsrom	15	10	-5	
Lager	15	19	4	
Sum nettoareal	1 200	928	-272	501
Brutto/nettofaktor skole	1,4			
Sum bruttoareal	1 680	1 299	-381	701

4.2 Idrettshall

Idrettshall	Antall rom	Areal per	Areal
Aktivitetsflate inkl. sikkerhetszone	1		1125
Materialrom	3		70
Lager stoler og bord	1		30
Garderober med toalett	4	22	88
Dusjer	4	15	60
Lærer-/dommergarderobe m/toalett	2	8	16
Inngangsparti	1		40
Renhold	1		20
Sum nettoareal			1449
Brutto/nettofaktor	1,25		
Sum bruttoareal kultu- og idrettshall			1811

4.3 Samlet arealoversikt for nybygg

Samlede funksjoner - nybygg	Netto	B/N-faktor	Brutto
Skole- og nærmiljøfunksjoner	501	1,4	701
Idrettshall	1449	1,25	1811
Samlet areal - nybygg	1 950		2513

4.4 Tekniske rom

Det er ikke programmert areal til tekniske rom. Areal til tekniske rom er ikke definert. Arealbehovet gis ut fra de valgte tekniske løsninger. Det er opp til tilbyder å definere dette, men alle nødvendige tekniske rom skal vises i tegninger og inngå i bruttoareal. Utformingen av rommene må ta hensyn til tilkomstmulighet og plassbehovet ved utførelse av nødvendig vedlikehold. Rommene skal ha mobildekning. Tilbyder skal vise hvordan tilstrekkelige tekniske rom er integrert i bygget. Det skal videre angis areal og plassering i skisseprosjektet. Følgende arealer skal vises:

- Varmesentral
- Ventilasjonsrom
- Elektro - hoved- og underfordelinger
- IKT – hoved- og etasjefordeler

5 Overordnede prinsipper for utforming

Værøy skole skal i første rekke tilrettelegges for skoleformål, men i tillegg skal anlegget brukes av andre i nærmiljøet utenom skoletiden. Ikke minst skal idrettshall og eventuelt svømmeanlegget kunne benyttes utenom skoletid. Det skal legges til rette for god kommunikasjon og samarbeid mellom aktører skolen og eksterne aktører.

Bevegelsesmønstre, flyt, logistikk, sambruk og flerbruk bør legge føringer for utforming av arealer. Variasjon og fleksibilitet er derfor viktige prinsipper. Anlegget skal også fremstå som tydelig og kommunisere godt med omgivelsene. Det skal være innsyn og utsikt. Lyst, åpent og luftig kan være andre stikkord for utforming av arealer. Løsninger med nisjer av glass i vegger og dører skaper oversikt og lys, samtidig som det gir opplevelsen av adskilte rom og arealer. Dette prinsippet skal ligge til grunn for utformingen av alle arealer i den nye delen av skolen. Samtidig skal det være veggplass til hyller, skap, tavler og oppheng av utsmykning, kunst og elevarbeider, og rom må kunne være skjermet/adskilt. Bruk av glass skal derfor balanseres på en hensiktsmessig måte med tanke på oversikt, åpenhet, transparens på den ene siden og behovet for skjerming, konsentrasjon, avgrensning på den andre.

6 Inngangsparti og samlingsarena

6.1 Inngangsparti

Det er ønskelig at det nye anlegget skal ha en tydelig hovedinngang til et torg hvor det, i form av tydelig skilting og digital informasjonsskjerm, vises vei til ulike funksjoner i bygget. I det daglige skal elevene benytte inngangene til avdelingen de tilhører når de ankommer og forlater skolen. Fra hovedinngang skal besøkende enkelt finne administrasjonen og en rekke fellesfunksjoner som idrettshallen, eventuell svømmehall og utleiearealer som kjøkken, musikkrom, verksted for kunst og håndverksfag, samt teknologi og naturfag.

Det er ønskelig med smarte løsninger for utstillinger av elevarbeider nær inngangspartiet, eventuelt kan elevarbeider stilles ut i andre fellesarealer hvor elever og besøkende beveger seg.

Bygget skal ha en tydelig soneinndeling som gjør utleie av ulike funksjoner mulig, samtidig som andre deler av skolen er avstengt. Tillatelse og begrensning av tilgang må være fleksibelt, slik at ulike deler er tilgjengelig for ulike leietakere. Dette må løses med et system for adgangskontroll tilpasset kommunens eksisterende løsning.

Skolen skal fungere som et nærmiljøanlegg og skal ha en arena for fellessamlinger av faglig, sosial og kulturell karakter. Dette skal være anleggets «hjerne». For å legge til rette for å samle et større publikum ved ulike tilstelninger skal idrettshallen med tilleggsfunksjoner kunne fungere som en festsal og forestillingsarena ved ulike arrangementer. Musikkrommet skal kunne åpnes opp mot idrettshallen i hele sin bredde/lengde, slik at både selve musikkrommet kan fungere som scene. Fra musikkrommet skal man enkelt ha tilgang til instrumenter, kostymer, rekvisitter og omkleddingsrom.

Det er avgjørende at alle kan se og høre det som skjer på scenen godt. Sceneområdet må derfor ligge noe høyere enn gulvet i idrettshallen. Videre skal sceneområde kunne lyssettes på ulike måter, og det må være fleksible muligheter for oppheng av både lys og lyd. Her må også være digitale løsninger som muliggjør at man kan vise presentasjoner med og uten lyd, stillbilde og film. Det må tilrettelegges for med strømuttak til instrumenter, forsterkere, mikrofoner og lignende. Det skal også være strømuttak og mulighet for å koble til utstyr som kan styre lyd og lys, på en hensiktsmessig måte, fra et sted i idrettshallen. Gode akustiske forhold er avgjørende. Først og fremst er dette en idrettshall, men samlingsarenaen skal også egne seg for enkle konserter og teaterforestillinger. korpsøving og for korpskonserter med tanke på plass og akustikk.

I idrettshallen skal det også kunne holdes større informasjonsmøter og vises film (kino). Her skal derfor være digitale løsninger som muliggjør at man kan vise presentasjoner med og uten lyd, stillbilde og film. Det skal derfor legges til rette for et stort motorisert lerret på samme vegg som musikkrommet. Det skal være opplegg for projektor i taket.

Nærhet til kjøkkenfunksjonen skal gjøre produksjon, salg og servering av mat og drikke enkelt. Fordi idrettshallen både skal fungere som en arena for allsidig fysisk aktivitet og festsal er det ønskelig at den både har praktiske og funksjonelle løsninger som tåler hard bruk. Samtidig er det ønskelig at hallen fremstår som en høytidelig og verdig ramme rundt arrangementer som bryllup og arrangementer for folket på øya. Materialvalg, utsikt og dagslys kan være med på å gi en mer høytidelig atmosfære.

Samtidig må idrettshallen kunne blendes i størst mulig grad ved teaterforestillinger. Det er ønskelig at svømmehallen skal kobles på dette området.

Det må være minst 4 tilgjengelige toalett og et HC-toalett i denne sonen. Det er også behov for garderobeløsning. Dette kan løses med mobile garderobes for oppheng av tøy.

7 Spesialisert læringsareal

7.1 Bibliotek

Skolen har behov for et sentralt plassert bibliotek, felles for alle ved skolen. Et moderne skolebibliotek fungerer som et pedagogisk servicesenter for alle på skolen. Elever og lærere skal ha tilgang til digitale ressurser, og biblioteket skal være et samlingspunkt, og en arena for samhandling og læring for elever og ansatte. Her skal man kunne oppsøke informasjon, møte ulike medier og bli inspirert til lesing.

Biblioteket skal altså dekke flere funksjoner enn den tradisjonelle boksamlingen med lærebøker, skjønnlitteratur, faglitteratur og tidsskrifter. En sentral plassering sikrer at biblioteket kan brukes spontant av alle skolens aktører.

Biblioteket bør være et rolig sted, samtidig som det skal være et sted for aktivt læringsarbeid. Biblioteket må oppleves som åpent og tilgjengelig, glass og gitterløsning ved stenging, kan bidra til en ønsket fysisk og visuell åpenhet.

Det skal være plass til bokhyller, gjerne på hjul. Videre skal det være plass til arbeidsbord hvor elever kan samarbeide, og det må tilrettelegges for uformelle sittegrupper. Av andre funksjoner skal det være plass til presentasjon og utstilling av bøker og egne søkestasjoner (PC-terminaler) med tilgang på skriver.

I biblioteket skal det avsettes areal til en selvbetjent elektronisk utlåns-/ innleveringsstasjon. Det må i tillegg være tilrettelagt for en arbeidsplass til en person med ansvar for biblioteket. Arbeidsplassen må være synlig og tilgjengelig og ha låsbare skap og skuffer.

Boksamlingen bør romme både elevbibliotek og et lærerbibliotek. Det er ønskelig at ressurser som lærerveiledninger, filmer og annet materiell skal kunne oppbevares nær biblioteket.

8 Musikkavdeling

Musikkrom skal plasseres i tilknytning til idrettshallen i «skolens hjerte» og består av et hovedrom/scene og et kombinert lager og omkladningsrom.

Hovedrommet skal benyttes til teoriundervisning, komponering, sang og øving på instrumenter. Det må egne seg for dans og teater. Lyddemping og gulv må derfor være tilpasset dette, for eksempel flytende gulv. Til bruk i dans og dramaaktiviteter skal det være speilvegg (fra gulv til standard

takhøyde) langs en av veggene i hovedrommet. Speilveggen må kunne dekkes til av sceneteppe eller på en annen funksjonell måte. Det er ønskelig at hovedrommet kan egne seg for korpsøvelser og skal dermed ha akustiske forhold tilpasset dette. Her skal være opplegg for digital/interaktiv formidling. «Tavlen» skal plasseres slik at den også kan fungere som en kulisser, når rommet åpnes opp mot idrettshallen og fungerer som en scene med dobbel foldedør, eller annen løsning som tilfredsstillende lydkrav.

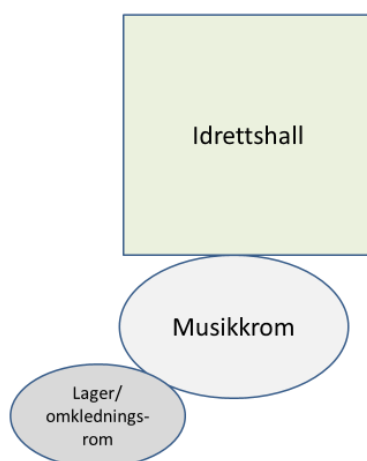
Hovedrommet skal kunne åpnes opp mot et sittende publikum i idrettshallen slik at selve rommet kan fungere som en scene. **Gulvet i musikkrommet må ligge noe høyere enn gulvet i idrettshallen slik at publikum kan se det som skjer på scene (alternativt teleskopamfi?).** Det skal tilrettelegges for bruk av PA-anlegg og lysrigg når hovedrommet fungerer som scene. Her må være rikelig med strømpunkter til instrumenter, forsterkere, lys og mikrofoner – både nær «åpningen» og ellers i rommet. Det skal være oppheng for sceneteppe bak og foran scenen.

Da musikkrommet også må benyttes til ordinær undervisning skal det være gode dagslysforhold og utsikt fra rommet.

Det skal være kombinert lager og omkleddingsrom i tilknytning til hovedrommet. Dette rommet må utstyres med vask og speil. En del av skolens instrumenter o.l. skal også kunne lagres i integrerte skap i hovedrommet eller på vegg (gitarer for eksempel).

I hele musikkarealet skal det være mulig å dimme for lys, og omkringliggende funksjoner må skjermes for lyd fra musikkavdelingen.

Avdelingen skal kunne benyttes av biblioteket, kulturskolen og leies ut på ettermiddag- og kveldstid. Eksterne brukere (korps og kor) skal ha et lager nær musikkavdelingen (for eksempel under trappeamfi) med plass til låsbare skap/lagerinnredning. Følgende illustrasjon viser en mulig plassering av funksjoner:

8.1 Skolekjøkken med kantinefunksjon

Som praktisk fag skal opplæringen i mat og helse stimulere elevene til å lage mat, få gode arbeidsvaner og oppleve arbeidsglede. Kjøkkenet skal dekke inn funksjonene for produksjon av mat og må utformes i tråd med gjeldende krav til hygiene for produksjon av mat i skolesammenheng.

Elevene skal ofte arbeide i grupper på 4-5 elever som sammen tilbereder et måltid, og rommet må utformes hensiktsmessig i forhold til dette. Det skal være arbeidsstasjoner for totalt 3/4? grupper. Hver gruppe skal ha tilgang til bestemte soner for å koke/steke, anretning og oppvask. En av disse skal være universelt utformet og særlig tilrettelagt for rullestolbrukere. Gruppens koke-/stekesone (stekeovn og -plater) skal imidlertid samles i ett område. Stekeovner skal integreres i skap på vegg i funksjonell høyde for å betjenes stående av elever og voksne. Kokesonene (induksjon) skal integreres i en kjøkkenøy, slik at det også er funksjonelt for matlaging til SFO eller ved ulike arrangementer i regi av skole eller nærmiljø. Denne kjøkkenøyen kan også brukes til demonstrasjon. Det skal være godt avtrekk over stekesonene, helst av typen «storkjøkkenavtrekk». Øvrig innredning med benkeplater, doble va

Elever skal på egen hånd klare å hente fram råstoffer/matvarer og kopper og kar som skal brukes til matlaging, elever skal i størst mulig grad få lov til å være selvhjulpne.

I kjøkkenrommet skal det være plass til to oppvaskmaskiner av typen industrioppvaskmaskin (ikke steamer), to store kjøleskap, frysenskap og en vaskemaskin for tøy, samt lager til tørrvarer og nødvendig utstyr. Disse funksjonene skal være i sambruk med SFO? og nærmiljø. Det skal være lagringsplass for utstyr og servise til å dekke til 100?? personer. Det skal også være egnet lagringsplass for store gryter og utstyr for matlaging til større tilstelninger. Lager skal løses som integrerte låsbare skapløsninger, nær industrioppvaskmaskin. Det skal være plass for vask og stell av tøy i kjøkkenrommet. Tøy skal tørkes på stativ.

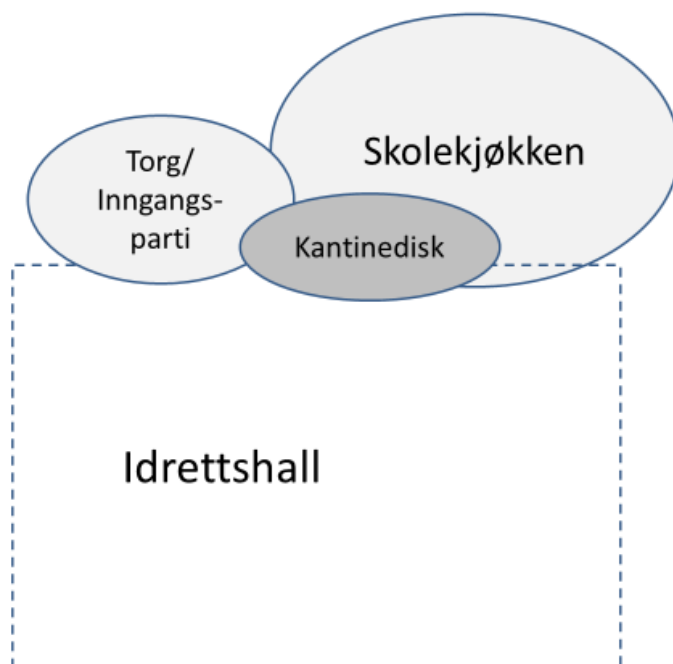
I arealet må det også avsettes plass til digitale hjelpemidler for presentasjoner og nettsøk. Det skal være plass til bespisning og teoriundervisning.

Det skal være en løsning for salg/distribusjon av mat fra kjøkkenet. Dette skal utformes som en disk med god kapasitet til at flere kan handle samtidig, og slik at det er plass til oppstilling av varer. Disken skal brukes i forbindelse med salg av enkel mat og drikke til skolens elever – gjerne i regi av elevene selv (elevbedrift) og for servering av mat ved ulike arrangementer. Løsningen må være slik at man enkelt kan frakte mat fra kjøkkenet til «torget» og ikke minst idrettshallen. Ved disken må det være en rekke strømuttak til vaffelsteking, vannkokere og kaffemaskiner.

Det er ønskelig at kjøkkenet også har en funksjonell løsning for salg også mot uteområdet. Dette er imidlertid *ikke* et krav.

Det skal være hovedstrømbryter i både skolekjøkkenet og kantinekjøkkenet.

Illustrasjonen viser sammenheng mellom funksjoner:

8.2 Verkstedsavdeling for kunst og håndverk, teknologi og naturfag

Skolen skal ha en verkstedsavdeling for undervisning i kunst og håndverk, teknologi og naturfag. For å få en best mulig utnyttelse av spesialfunksjonene skal disse samles i et verkstedsareal med ulike soner og rom. Dette er den kunstneriske og kreative delen av skolebygget, noe som skal gjenspeiles i utformingen av arealene. Miljøet må virke inspirerende slik at det fremmer motivasjon og skaperglede. Her skal være røffe overflater som tåler at det arbeides med ulike materialer og verktøy. I avdelingen skal det være areal og inventar for utstilling av eleverarbeider og andre inspirasjonskilder.

Aktivitetene i kunst og håndverk omfatter bl.a. arbeid med tre, leire, tekstiler, tegning, maling og digitale hjelpemidler. I teknologi og naturfag er det behov for å kunne gjøre undersøkelser, eksperimenter og forsøk. De ulike metodene som benyttes må ses i en helhet, slik at varierte

materialer og hjelpemidler blir lett tilgjengelig. I avdelingen skal det etableres soner eller rom for følgende funksjoner:

- Arbeid med tekstil og «rene» materialer
- Bruk av digitale hjelpemidler
- Aktiviteter knyttet til teknologi og design
- Arbeid med støvete aktiviteter som tre og metall
- Arbeid med sølete aktiviteter som leire og maling
- Naturfagsforsøk og utforskning av naturen
- Plass til maskiner og lager for trevirke
- Lager for materiell og elevarbeider til aktiviteter i både forming og naturfag i form av integrerte skap- og skuffeløsninger
- Lager for kulturskolen/eksterne brukere

Avdelingen skal bestå av følgende rom:

1. Hovedrom med følgende soner/arealer:
  - Sone for arbeid med tekstil, tegning, billedkunst, bruk av digitale verktøy i arbeid med design og planlegging av oppgaver
  - Sone for naturfagsforsøk/utforskning av naturen
  - Sone for arbeid med leire og andre sølete aktiviteter
  - Plass for keramikkovn
  - Lagring av utstyr, materiell og elevarbeider i integrerte skap- og skuffeløsninger
2. Lagerrom, eller annen løsning for tørking av keramikk under rett temperatur og slik at det er beskyttet for støv og ødeleggelser
3. Rom for arbeid med tre og støvete aktiviteter
  - Maskinrom med lagringsplass for trevirke
4. **Forberedelsesrom med lagring for naturfag?**
5. Lagerrom for kulturskolen/eksterne brukere

Illustrasjonen gir en oversikt over arealene, og hvordan de kan plasseres i forhold til hverandre:

8.2.1 Hovedrom

Her skal det være **sone for arbeid med tekstil, tegne og male**. Det må være god tilgang til nett og strøm for bruk av symaskiner og PC. I sonen skal det avsettes veggplass til, og kables for, digital/interaktiv tavle. Totalt skal det være plass til 20 arbeidsplasser.

I rommet skal det være en **sone for arbeid med leire og mer sølete aktiviteter**. Det skal være arbeidsplass til 16 elever. Her skal også være plass til en keramikkovn. Arealet/sonen må utrustes med følgende kvaliteter og funksjoner:

- Overflater som tåler hard bruk
- Plass til stort arbeidsbord med plass til inntil 16 elever
- Gulv som tåler vannsøl
- Plass for oppbevaring av enklere materiell
- Vaskeremme for at 4 elever kan vaske hender samtidig eller rengjøre utstyr

Her skal videre være en **sone/areal som skal legge til rette for forsøk og eksperimenter i fysikk, kjemi, biologi, matematikk og teknologi**. Disse kan ha svært ulik karakter. Enkelte forsøk innebærer arbeid med stoffer og væsker, temperatur og gasser. Andre krever stor gulvplass, for eksempel gjelder det øvelser som handler om energi og bevegelse. Enkelte øvelser kan innebære en viss form for risiko med tanke på søl og sikkerhet. Enkelte funksjoner og utstyr skal derfor være fast montert, slik at sikkerhetsbehov ivaretas. En vanlig læringsøkt veksler gjerne mellom formidling og demonstrasjon, elevene utfører forsøket og oppsummerer skriftlig eller muntlig. Det betyr at det er høy grad av elevaktivitet i forsøksarealet. Ved behov for formidling og presentere teori skal man bruke sonen for arbeid med tekstil o.l. Bruk av digitale hjelpemidler er sentralt i arbeidet med både kunst og håndverk, samt naturfag, teknologi og design. Formidlingsfunksjonen i rommet må tilrettelegges for utstrakt bruk av hjelpemidler som digital lupe/mikroskop og digital/interaktiv tavle.

Det skal etableres **2 større** forsøksbenker med plass til totalt **12 elever** som arbeider samtidig. **(eventuelt 3 forsøksbenker (15/18 elever?))**. Forsøksbenkene må utformes med god arbeidsflate i solid materiale, samt tilrettelagt med vann og avløp, strøm, avtrekk og nødvendig skjerming. En av disse arbeidsstasjonene skal være tilrettelagt for rullestolbrukere. Utforming og inventar må planlegges slik at en gruppe elever kan arbeide funksjonelt der.

Rommet må kunne blendes for å gjøre forsøk med lys(?). Det skal være en integrert meterbane i gulvbelegg som viser meter og centimeter. Meterbanen skal være like lang som lengden av rommet slik at man kan gjøre forsøk med fart, tid, friksjon osv.

I arealet skal det være **integreerte løsninger for oppbevaring av elevarbeid og utstyr**. De integrerte løsningene skal bestå av en kombinasjon av skuffer, skap og hyller til arbeider i ulike formater og være av god kvalitet. Flere skap skal ha dører i glass slik at utstyr, stoffer og garn kan inspirere og gi rommet karakter. Behovet for øvrig lagringsplass i forbindelse med naturfagrommet skal løses slik at utstyr og modeller er lett tilgjengelig for bruk og synlig. Utformingen skal bidra til å vekke nysgjerrighet, undring og inspirere elever.

Det skal etableres et mindre lager/forberedelsesrom som lærerne kan benytte. Farlige stoffer skal oppbevares i låsbare kjemikalieskap med eget avtrekk i dette rommet. Det skal også være en arbeidsbenk med integrert vask, samt plass til oppvaskmaskin og kjøleskap i forberedelsesrommet.

Hele hovedrommet utformes slik at muligheten for uhell minimeres, og at en har oversikt. Lærer må enkelt kunne stenge av vann og strøm til elevarbeidsplassene. I arealet må det være mulig å bevege seg uten å flytte på bord/utstyr. Videre skal avdelingen ikke ligge under bakkenivå av hensynet til eventuelt arbeid med tyngre gasser. Avtrekksystemet skal være separat og ikke en del av byggets ventilasjonsanlegg. Ulike typer brannslukkeutstyr må være lett tilgjengelig. Det skal være en hovedbryter for strømforsyningen til forsøksstasjonene, og stoppekran for vann. Alle overflater i naturfagsonen må tåle varme, vann og kjemikaliesøl – det gjelder bord, benker, vegger og gulv.

Det er ønskelig med direkte utgang til uteområdet fra hovedrommet, men dette er ikke et krav. Det er ønskelig at det etableres et uteverksted utenfor naturfagrommet med fast dekke som tåler litt søl.

8.2.2 Verksted for trearbeid

Verkstedet for trearbeid må være et lukket rom på grunn av støv og støy. Det skal imidlertid være direkte inngang fra hovedrommet og transparente løsninger. Her skal være arbeidsplasser for inntil **16** elever. Det må være plass til **8 arbeidsplasser** ved høvelbenker. Høvelbenkene kan gjerne utformes og settes sammen slik at de danner «øyer», som også kan brukes som arbeidsbord. Dersom det velges en slik løsning må det likevel utformes med mulighet for å feste trevirke. I tillegg skal det være noen arbeidsstasjoner med bord eller benker. I arealet må det være plass til skap for oppbevaring av verktøy og lagerareal med plass til oppbevaring av elevarbeider. Dette skal også løses i form av integrerte og robuste løsninger. Det skal være vaskeremme med 2 kraner i rommet.

8.2.3 Maskinrommet

Dette må ligge ved verkstedet for trearbeid. En lærer som arbeider i maskinrommet må kunne se elevene som arbeider i treverkstedet. Maskinrommet skal ha plass til maskiner som båndsgag, sirkelsag o.l. Det må være nødvendig avtrekk over/til maskinene. Rommet skal ha plass til skap for nødvendig utstyr, verktøy og reol og hylleplass til lagring av materialer som lange planker. Det er normalt sett bare læreren som bruker dette rommet, i tillegg til eventuelle brukere på kveldstid. Trevirke og materiell til bruk i treverkstedet skal lagres her. Rommet skal ha en form som gjør at man kan håndtere og lagre lange planker, og langveggen bør være minst fire meter.

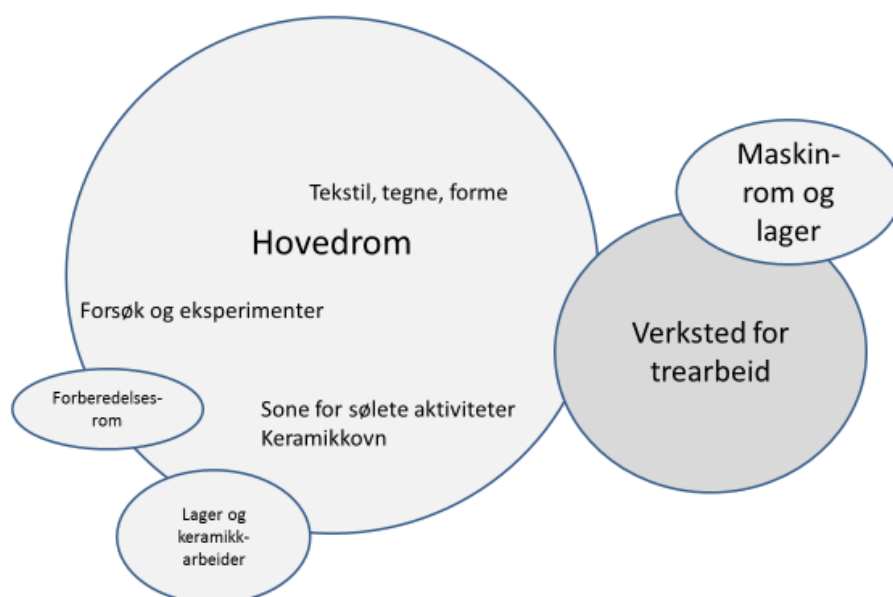
8.2.4 Sone for keramikkovn og tørking av arbeider

Et eget **rom med plass til keramikkovn** og for tørking av keramikkarbeider må ligge i tilknytning til multifunksjonsrommet. Dette rommet må ha god ventilasjon og gode forhold for tørking av keramikk.

Med tanke på både varelevering og hvordan lyd forplanter seg i bygg skal avdelingen ligge på bakkenivå. Lagerarealet må ha en enkel tilkomst utenfra gjennom store dører/porter slik at lange planker og tunge leiresekker enkelt kan fraktes og legges på plass. Det er ønskelig med utgang ut, slik at en enkelt kan ta med seg arbeid ut på et dekke som egner seg. Dette kan ses i sammenheng med naturfagrom.

Det skal være stor grad av transparens mellom ulike soner og rom. Støvete og skitne arealer skjermes fra rene. Alle undervisningsrom skal ha gode lysforhold og utsikt.

Illustrasjonen gir en oversikt over arealene, og hvordan de kan plasseres i forhold til hverandre:

9 Elevenes hjemmeområder

Skolen har trinn bestående av mellom 4-12 elever. Det er derfor stor variasjon med tanke på arealbehov. Det betyr at de rom og funksjoner som hvert trinn har til disposisjon må være så fleksible at de kan tilrettelegges for ulike trinnstørrelser og ikke minst at man kan organisere elever på tvers av trinn. Det er derfor ønskelig å etablere mer fleksible og varierte læringsmiljøer for elevene, både med tanke på størrelse og utforming av det fysiske læringsmiljøet. En nøkkel for å få det til er å se flere trinnarealer i sammenheng. Det betyr for eksempel at følgende elevgrupper i fellesskap disponerer et gitt hjemmeområde:

- 1-2 trinn + SFO
- 3-4 trinn + SFO
- 5-7 trinn + Aula
- 8-10 trinn + torg og spesialrom

Avdelingene og trinnarealet skal bestå av varierte læringsmiljøer og ha rom/nisjer av ulik størrelse. Møbleringen skal bidra til stor variasjon i læringsmiljøet. Arealene skal innby til at elevene finner «sitt sted».

Hvert hjemmeområde skal anses som ett felles læringsareal for alle elevene som hører til der og skal være en tilnærmet avgrenset sone.

I selve hjemmeområdet skal det være mulig å åpne opp mellom rom. Rolige og litt mer bråkete aktiviteter, samt formidling må kunne foregå til samme tid flere steder i arealene. Det er ønskelig at vegger og dører i hjemmeområdene har innslag av glass for å sikre en viss transparens, samtidig som rom skal utgjøre egne soner.

Nedenfor er noen eksempler på ønskede læringsmiljøer:

- Formidlingssoner hvor både lærere og elever kan presentere/demonstrere noe
- Lese- og lyttekrok
- Ulike arenaer for kommunikasjon og samarbeid
- Arbeidsstasjoner, for eksempel høye bord hvor man står og arbeider eller sitter på høye stoler.
- Soner for samtale og læring i et mer uformelt miljø; ulike typer behagelige sittemøbler. Stort ønske om «rom i rommet», nisjer som danner avgrensede rom, selv om det ikke er en dør og vegg inn til arbeidsplassen.

- Gulvplass, særlig med tanke på de yngste som gjerne arbeider på gulv.
- Soner for ro og konsentrasjon
- Arbeidsplasser for individuelt arbeid
- Arena for kreativt arbeid
- Stor Chatboardtavle i hvert hjemmeområde, for eksempel 2x2 m – fastmontert på vegg i undervisningsrom eller i nisjer, trafikkareal osv. Grupper av elever skal kunne arbeide sammen på en tavle.

9.1 Hva skjer i hjemmeområdene?

Hjemmeområdene er de læringsarealene hvor elevene oppholder seg mest, og får opplæring i fag hvor det ikke er behov for vesentlig tilrettelegging med hensyn til utforming og utstyr. For de minste elevene vil det være naturlig å bruke hjemmeområdet og SFO-arealene til de fleste formål, mens de litt eldre elevene i økende grad også benytter seg av spesialrom.

Opplæringen i hjemmeområdene varierer mellom formidling, kreative og praktiske læringsaktiviteter, arbeid individuelt og i grupper, lese, skrive, digitalt arbeid, refleksjon og samtale, veiledning og oppfølging. Arealene skal stimulere til læring, aktivitet og samarbeid. Det vil være flere lærere, og gjerne andre voksne, til stede i hjemmeområdet samtidig.

I alle rom som skal brukes til formidling må det legges til rette for digitalt/interaktivt utstyr for formidling av bilde, lyd, film og Chatboardtavler, eller tilsvarende. Det må planlegges for at den enkelte bruker (elever og voksne) har flere digitale kommunikasjonsmidler som er på nett samtidig (pc, mobiltelefon, nettbrett ol). Plasseringen av digitale/interaktive tavler må nøye vurderes ut fra lyd- og lysforholdene i arealet, og det må sikres at alle elever kan se og høre godt med den valgte plasseringen. Taklys skal planlegges slik at eventuelle lysarmaturer foran tavler skal kunne slås av separat.

Etter en felles formidlingssituasjon vil det ofte være naturlig at elevene skal jobbe sammen i grupper eller individuelt. Elevene skal kunne deles i like store grupper og i skjevdelte grupper.

Det skal kunne drives stasjons- og verkstedsundervisning i alle hjemmeområder. Det innebærer ofte at elevene deles inn i grupper som forflytter seg mellom ulike aktiviteter. Noen leser, noen skriver, noen bruker PC, noen gjør praktiske oppgaver og noen har fagsamtaler med læreren. Møbleringen i hjemmeområdet må være variert og fleksibel, og det må være enkelt å forflytte seg mellom rommene.

De voksne som arbeider i arealene skal ha nærhet til og oversikt over elevene uten å måtte forflytte seg vesentlig. Behov for avgrensing og skjerming må imidlertid også løses. Balanse og variasjon blir viktige stikkord.

Alle rom og læringsarealer hvor det skal foregå undervisning skal ha gode dagslysforhold og ha utsyn – tilpasset elevenes alder/høyde. Alle hjemmeområder skal ligge mot yttervegg og undervisningsrom skal ha den lengste siden mot yttervegg, dersom rommet ikke er kvadratisk. Det skal tas hensyn til at lys skal kunne komme inn i arealer lengre inn i bygget, og hvordan lyd forplanter seg i eller mellom rom.

Alle materialer og alt inventar må være av robust kvalitet.

Det må understrekes at hvert hjemmeområde skal være en avgrenset enhet og det skal ikke være gjennomgangstrafikk av elever fra andre trinn gjennom noen hjemmeområder.

9.2 Lager

I en avdeling må det være ulike steder for å lagre bøker, læringsmateriell, konkrete, utstyr o.l. Lagerløsninger skal utformes som nisjer i vegg med skyvedører, slik at løsningen oppleves som integrert i bygget. Det må tilrettelegges for hylleplass til alle elevene på trinnet. En kombinasjon av integrerte løsninger og hyllemøbler på hjul er ønskelig der det er mulig.

10 Elevgarderober og toaletter

Det er behov for funksjonelle garderobeløsninger for alle trinn. Garderoben kan med fordel være felles for flere trinn, men den bør ikke plasseres for langt fra hjemmeområdene.

Garderoben må være oversiktlig og ikke ha noen «skjulte» mobbesoner.

Garderober med toaletter skal være tilpasset elevenes alder:

- 1.-2. trinn: Elever på disse trinnene har behov for ekstra gulvplass i forbindelse med skifte av regntøy og utedresser, og de skal ha sitteplass ved garderobeplassen sin. 1.- 2. årstrinn skal ha felles garderobe for skole og SFO. Her skal være plass til sko og støvler, yttertøy og vinterdresser, byttetøy og innesko.
- 3.-4.trinn: Elevene skal ha felles garderobe for skole og SFO. De skal ha plass til sko og støvler, yttertøy og vinterdresser, byttetøy og innesko.
- 5. – 10. trinn – må, i tillegg til sko for ute og innebruk, samt yttertøy, ha plass til at elevene kan henge fra seg bag/veske til gymtøy.

Den enkeltes garderobeplass skal ha hyller og knagger i en slik høyde at alle klær henger over gulvet. Hyller skal romme sko, lue og votter og oppbevaring av skiftetøy.

Av inventar skal det planlegges for løsninger som gir enkelt renhold og god lufting for sko og klær. Det skal for eksempel være metallrist i hyller for sko og støvler og vegghengte hyller. Materialvalget må bidra til minst mulig støy i garderoben. Dette gjelder både valg av gulv og inventar. Det skal tilrettelegges for bruk av innesko. Garderobene skal ha god ventilasjon og gode tørkeforhold. I gulv må det være varme, sluk og avløp slik at vann enkelt kan svabres bort og tørkes opp.

I tillegg til klær og sko, skal det være en god løsning for å henge fra seg skolesekker i garderobeområdet eller i hjemmeområdene for øvrig. Det er ønskelig med en kreativ, estetisk og funksjonell løsning til dette.

Garderoben skal fungere som skille mellom rene, tørre arealer inne og vått, skittent areal ute. Alle innganger må utformes slik at smuss og skitt ikke kommer inn i skoleanlegget, og det skal velges løsninger som gjør det enkelt å holde rent. I praksis innebærer dette at det er gode løsninger for rist-skrap-tørk.

Eventuelle trapper fra uteområde til garderober skal være skitten sone, og ikke være de samme trappene som benyttes når man er inne i skolebygget og beveger seg mellom etasjer. Toalettene skal utføres som separate rom med vask. Det skal være minst ett toalett tilgjengelig fra uteområdet uten at en trenger å gå via ren sone i bygget.

Det er ønskelig med overbygg og hardt dekke utenfor inngang til avdelinger.

11 Skolefritidsordning - SFO

SFO skal lokaliseres nær 1-4. trinn. Det er avsatt noe eget areal til denne funksjonen i en SFO-Base. SFO skal i tillegg disponere rom og funksjoner i hjemmeområdene for 1-4.trinn, og må ha tilgang til spesialrom, idrettshall og fellesarealer i resten av skoleanlegget.

SFO skal gi rom for opplevelser, læring, lek og aktivitet. I fremtidens skole vil barna trolig i større grad veksle mellom skole og fritid, organisert læring, friere aktiviteter, måltid og fysisk aktivitet. Utformingen av avdelingene for 1.-4.trinn og SFO må være tilrettelagt for det. Når det ikke er SFO-drift i basen skal elever fra 1.-4. trinn kunne benytte basen.

Innenfor avsatt areal i arealprogrammet skal følgende funksjoner løses:

- Aktivitetsrom med kjøkkenkrok
- Lagerplass

11.1 Aktivitetsrom med kjøkken

SFO-basen skal bestå av ulike aktivitetssoner og en kjøkkenkrok. SFO-basen må kunne benyttes som en del av trinnenenes læringsareal i skoletiden. Samtidig skal SFO-basen benyttes av elever som er på SFO, uten at øvrig undervisning forstyrres.

I SFO-basen skal ulike aktiviteter foregå. Bord som brukes til fritidsaktiviteter kan også brukes til bespising. Rommet skal utformes slik at det tåler arbeid med våte og sølete materialer. Rommet bør også ha en sofakrok eller lignende til lesing/avslapping, samt plass til spill, leker og aktivitmateriell. Det skal være en vaskeremme i rommet slik at 3 elever kan vaske hendene sine samtidig.

SFO-basen skal romme en åpen kjøkkenløsning for enkel matlaging. Varmmat skal tilberedes på skolekjøkkenet. Enklere servering av oppskåren frukt og brødmatt skal kunne skje i SFO-basen.

Kjøkkenløsningen skal inneholde:

- Kjøkkenbenk med dobbeltvask og plass til å tilberede mat
- Komfyr med induksjonsplate og stekeovn
- Avtrekk over stekfunksjon
- Skap over og under kjøkkenbenk
- Avsatt plass til kildesortering av søppel
- Integreert oppvaskmaskin
- Plass til et kjøleskap

Rommet skal ligge mot yttervegg og ha gode lysforhold.

11.2 Lager

SFO skal ha skaplass i form av integrerte løsninger. I skapene oppbevares spill, formingsmateriell og produkter elevene arbeider med.

11.3 Sambruk mellom skole og SFO

Sambruk mellom skole og SFO gir bedre utnyttelse av samlet areal. For eksempel skal SFO-basens areal kunne benyttes av 1.-4. trinn til undervisning når SFO ikke er åpen. Arealer og rom i hjemmeområdene må også kunne benyttes av SFO. Det samme gjelder spesialisert læringsareal og idrettshall.

12 Spesialpedagogisk avdeling

12.1 Generelle føringer

Spesialpedagogisk avdeling for ca. 4 elever med sammensatte behov skal være en integrert og samlet virksomhet i skolen. Elever og personalet ved denne avdelingen skal utgjøre en del av det totale skolemiljøet. Det betyr at elever og personale må sikres arealfunksjoner som fremmer sosialt og faglig samhandling og samarbeid med resten av elev- og fagmiljøet på skolen.

Spesialpedagogisk avdeling skal ha sine egne rom og funksjoner, men skal også kunne disponere skolens spesialrom og fellesarealer. Elever i spesialpedagogisk avdelingen skal kunne inkluderes i den ordinære SFO driften ved skolen – dersom det er hensiktsmessig for den enkelte, ellers skal arealene i avdelingen benyttes også i SFO-tiden.

Avdelingen skal bygges med varierte og fleksible arealer. Det skal gis mulighet for et mangfold av aktiviteter, og rom for å skape gode lærings- og utviklingsmuligheter for elever med ulikt funksjonsnivå. Samtidig må bygget gi anledning til å ta imot og tilpasse elevgruppene etter etterspørsel.

12.2 Elevenes opplæringsbehov

Alle elever skal gis et tilbud i samsvar med Kunnskapsløftets fagområder, også elever i spesialpedagogisk avdeling, men elever med vedtak om spesialpedagogisk undervisning vil i større eller mindre grad ha opplæringsbehov som avviker fra elever i ordinær undervisning. Selv om det er stor variasjon innad i disse gruppene, vil opplæringen i hovedsak ta sikte på å styrke elevenes selvhjelpsferdigheter, kommunikasjonsevner og sosiale ferdigheter. Det er et mål at elevene skal fungere best mulig i det hverdagslige og sosiale livet på skolen, i fritid og hjemme. På lengre sikt er målet for disse elevene å fungere i et bofellesskap, vekstbedrift eller ordinære bedrifter, dagsenter. Skolens hovedoppgave blir å forberede elevene på et liv der de kan leve, arbeide og ha en

meningsfull fritid i samhandling med andre. Skolens pedagogiske virksomhet og utforming av rom og funksjoner blir avgjørende for at disse elevene skal få utvikle sitt potensiale og sitt talent i størst mulig grad, og at de får trene på og lære nødvendige ferdigheter og kompetanse.

Elever i denne gruppen har sammensatte funksjonshemninger, og alle vil ha behov for fysisk trening og fysioterapi - om enn i ulik grad og på ulik måte.

I møte med omgivelsene og andre elever og voksne i skolen skaper eleven kunnskap og egen opplevelse av seg selv. Den enkelte elev må bli sett som subjekt og aktiv aktør i eget liv. Dette elev- og læringssynet betinger at den enkelte elev blir sett og møtt ut fra sine unike egenskaper.

Organiseringen av elevgruppene må ivareta elevens behov for tilknytning og relasjon til faste voksne. Elevenes behov for oppfølging av voksne kan variere. Det kan for eksempel være en voksen på tre elever, eller tre voksne på en elev. Enkelte elever trenger skjermede omgivelser som sikrer oversiktighet, nærhet og tillit. Samtidig skal alle elever oppleve at de er del av et større fellesskap og samhandle med andre barn og voksne. Det er derfor avgjørende at bygget gir mulighet for inndeling i større og mindre grupper og gir rom for et varierende antall voksne.

Elevens trivsel, læring og utvikling fremmes av god samhandling mellom skole og hjem, samt andre fagmiljøer. Bygget må gi rom for dette.

12.3 Funksjonsbeskrivelse

Med bakgrunn i elevenes opplæringsbehov har spesialpedagogisk avdeling behov for rom og arealer som gir muligheter for;

- å fremme åpenhet og samarbeid
- at sammensetning av grupper kan tilpasses endringer i funksjonsnivå
- effektiv utnyttelse av bemanning og areal
- å styrke elevens læring og utvikling av kompetanse og ferdigheter gjennom tilrettelegging av varierte læringsmiljø
- trening på dagliglivets hverdagsaktiviteter
- forberedelse til et yrkesliv i vekstbedrift eller dagsenter
- større variasjon i opplevelser, lek og erfaringer gjennom et stimulerende miljø
- plass til kroppslig trening, lek og aktivitet

- å gi språkstimulering og kommunikasjon gode vilkår
- trygghet, omsorg, hvile og ro
- å skape noe nytt

12.4 Aktivitetsrom med kjøkken

Avdelingen skal ha et felles aktivitetsrom med kjøkken. Her skal det være mulig å tilberede varm og kald mat. Kjøkkenfunksjonene skal tilrettelegges for både elevs og voksnes bruk. Kjøkkenet skal utstyres med kjøleskap, komfyr/stekeovn, oppvaskmaskin, dobbeltvask med skåldesperre, høye skap og overskap som føres opp til tak for å unngå støvdeponering. Komfyr/stekeovn må sikres med hovedbryter til strøm, slik at elever ikke kan slå den på alene. Kjøkkenet må ha robuste fasiliteter med benke- og arbeidsplasser til at flere kan tilberede et måltid sammen. I tillegg skal det være bord for måltider og for aktivitet, sofakrok og arbeidsplasser for elevene. Kjøkkenet skal ha muligheter for sortering av avfall.

- Rommet skal også kunne benyttes som formidlingsrom og må ha digitale løsninger og tavler som muliggjør dette.
- Det skal være plass til trygg oppbevaring av medisiner i låsbart kjøleskap.

12.5 Læringsrom

Det skal etableres to læringsrom for arbeid i grupper eller individuelt. Disse skal kunne innredes slik at de kan benyttes av elever med ulikt funksjonsnivå til ulike aktiviteter og for ulike gruppestørrelse. Rommene skal være utstyrt for digital formidling og bruk av interaktive tavler og lignende.

12.6 Hvilerom, trening og fysioterapi

Elevene kan ha ulike diagnoser som krever hvile/søvn i løpet av skoledagen, eller tid for seg selv. Videre har ofte elever i denne avdelingen et stort behov for trening av fin- og grovmotoriske ferdigheter og fysisk aktivitet. I tillegg til enkelte timer i gymsal trenger de et rom for daglige økter med bevegelsestrening og fysioterapi. Det er derfor behov for et rom som kan ivareta disse funksjonene. Rommet skal utstyres med følgende funksjoner:

- Gulv, tak og vegger som tåler hard bruk
- Ribbevegg
- Takmonterte hoppaseler og annet utstyr som må tåle mye vekt

- Det må tas høyde for at det er behov for løfteanordninger, skinner i tak i dette rommet.
- Gulvplass til matter
- Behandlingsbenk

12.7 Garderobe

Garderoben skal etableres i direkte tilknytning til avdelingen. Garderobene må ha tilfredsstillende plass slik at elevene kan bre ut klær på gulvet for å organisere påkledning og gode tørkemuligheter med varme i gulv og god ventilasjon. Det skal dimensjoneres for minimum 40 cm bredde garderobeplass per elev. Garderoben skal gi plass til alt yttertøy og skotøy tilpasset ulike årstider. Garderobe skal ha sittemuligheter, innredes med hyller med skuffer eller skap og det må være plass (rist) til oppbevaring av sko, slik at disse ikke trenger å stå på gulvet. Toalett og stellerfunksjon skal være tilgjengelig fra garderobe. Hyller, skap eller skuffer skal i størst mulig grad kunne betjenes av elevene selv.

Det må også være noen knagger og hyller til noe sko og yttertøy for voksne i elevgarderoben.

De fleste elevene i denne gruppen kommer til skolen i taxi, og avstanden mellom inngang og avsetningsplass må være så kort som mulig. Elevene kan benytte hovedinngang, dersom det er den mest funksjonelle løsningen, selv om de da i løpet av skoledagen benytter en annen inngangsdør.

12.8 Stellerom og toalett

Det skal etableres et stellerom i tilknytning til garderoben. Her skal være veggmonterte HC-toalett, dusj i nisje (ikke kabinett) og hev-/senk stelleplass med tilgang til vask. Her må også være plass til elevenes skiftetøy og utstyr, forbruksvarer til stell. Elevtoaletter skal kunne låses fra begge sider.

12.9 Lager

Arealet må tilrettelegges for tungt og plasskrevende utstyr og hjelpemidler til enkelte elever. Differensiert hjelpemidler til bevegelseshemmede elever stiller store krav til lager og oppbevaring. Noe av dette kan være kaldt lager, men det må etableres et godt innelager i tilknytning til innvendige funksjoner. Aller helst bør et slikt lager ha inngang både fra utsiden og fra garderoben. Det er behov for å skylle av vogner/rullestoler/sykler, enten utenfor garderoben eller inne i lagerrommet.

I tillegg er det behov for et par mindre nærlager for læringsmateriell og undervisningsutstyr. Dette kan med fordel utformes som integrerte skyvedørsløsninger.

12.10 Personalfasiliteter

Pedagogarbeidsplasser skal etableres i tilknytning til avdelingen, gjerne nær et arbeidsrom for et annet trinnteam, eller som del av dette? Usikker på løsning.

For mer utfyllende beskrivelse av pedagogarbeidsplasser se kapittel 13.6 Ansatte deler garderobe og pauserom med skolens øvrige tilsatte, men det er behov for et voksentoalett i nærheten av denne avdelingen. I elevgarderoben må det også være knagger og skohyller til noe yttertøy for de voksne.

Det er behov for møterom i tilknytning til avdelingen. Dette bør samlokaliseres med øvrig skole og alle møterom i skolen må kunne sambrukes.

13 Administrasjon, ledelse og personal

Lokalene til personalet skal ligge sentralt plassert i skoleanlegget. Noen funksjoner skal kunne sambrukes. Enkelte rom vil likevel være av mer privat karakter, og ha behov for skjerming/låsing. Det er viktig at alle hensyn til konfidensialitet ivaretas. Det skal være mulig å føre konfidensielle samtaler i alle kontorer og møterom, samt rom for skolehelsetjenesten. Dette gjelder også teamkontor for lærerarbeidsplasser.

13.1 Administrasjon og ledelse

Skolens administrasjon og ledelse skal enkelt kunne nås fra hovedinngang.

Her skal være resepsjon med kontorarbeidsplass en merkantilt ansatt. Resepsjon med kontorarbeidsplass må utformes slik at man slipper å rydde unna konfidensielt materiale når elever eller andre er i nærheten. Ved resepsjonen bør det være mulighet for besøkende kan sette seg ned mens de venter.

Noe skjermet fra resepsjonen skal vi finne kontorer for rektor og rådgiver. Kontorarbeidsplassene skal ha plass til stol, arbeidsbord, hyller, skuffer og skap. Det skal også være tilrettelagt for bruk av digitalt utstyr. Avtalte møter skal foregå på møterom. Mens ad-hoc samtaler og mer uformelle møter med inntil to personer skal kunne foregå på kontorene.

Det er ønskelig med transparente løsninger som gir et åpent, luftig inntrykk og godt lys til rom som ikke vender mot yttervegg. Avstand til personalrom og personalgarderober bør være kort.

13.2 Lager og produksjon

I administrasjonen skal det være rom for kopimaskin/skriver og lager, samt et arkiv. Dette må plasseres slik at alle kan benytte det uten å forstyrre ledere eller merkantilt ansatt i sitt arbeid, og slik at det også er enkelt tilgjengelig fra lærernes teamrom. Arkivskap etc. må kunne låses, og plasseres slik at de først og fremst er tilgjengelige for merkantilt ansatt.

13.3 Personal- og møterom

Anlegget skal ha et personalrom med kjøkkenløsning sentralt plassert i anlegget. Det er ønskelig med nærhet til administrasjon/ledelse og lærernes teamkontor. Kjøkkenløsningen skal romme:

- kjøkkenbenk med vask
- Integreert induksjonsplatetopp og stekeovn med avtrekk
- Integreert kjøleskap, oppvaskmaskin og mikrobølgeovn
- Strøm og vann til kaffemaskin
- Opplegg for kaffetrakter og vannkoker
- Over- og underskap til oppbevaring av servise etc.

Personalrommet skal i utgangspunktet ikke benyttes som et møterom, men det skal likevel være opplegg for digitale/interaktive løsninger tilrettelagt for presentasjoner med bilde, film og lyd.

Plassering av denne funksjonen må være slik at alle ser godt når den eventuelt er i bruk.

Det må være veggplass til oppslag og posthyller for de ansatte i forbindelse med garderobe eller personalrom. Disse må plasseres skjernet, slik at uvedkommende ikke får tilgang.

13.4 Møterom

I skolen skal det være minst to møterom/samtalerom av ulik størrelse med muligheter for oppkobling av PC, digital/interaktiv tavle, Chatboardtavle, mm. Møterommene skal ha plass til for eksempel henholdsvis 6 – 10 personer.

Det er ønskelig at ett av møterommene er samlokalisert med personalrom, og at det er mulig å åpne opp mellom dem. Transparent løsning mellom rommene, men med mulighet for å skjerme for innsyn. Det skal være god støydemping mellom møterom og personalrom. Det skal være mulig å bruke møterom uten å gå via personalrom eller forbi kontorer.

13.5 Personalgarderobe

Skolen skal ha en garderobeløsning for de ansatte. Det er ønskelig at denne er plassert med kort avstand både fra hjemmeområder og personalrom. Garderoben skal bestå av en felles funksjon for oppheng av ytterklær etc. Det er ikke behov for kjønnsdelte garderober, men det skal være 3 separate toalett hvorav minst ett er HCWC. I tillegg skal det være et toalett som plasseres med kort avstand til helsesøster og som kan benyttes uten å gå inn i administrasjonsfløyen. Ansatte som sykler eller løper til skolen og har behov for dusj skal benytte lærergarderobene i idrettshallen.

I tilknytning til garderoben skal det også være plass til oppheng for stort speil. I alle elevgarderober skal det i tillegg være noen knagger og skohyller til personaltøy for å gjøre inspeksjon enklere for lærere og SFO-ansatte.

13.6 Teamrom og pedagogarbeidsplasser

En organisering som bygger på samhandling og felles ansvar for elevenes læring krever at lærerne tilknyttet det enkelte trinn/elevgruppe samarbeider tett. Både menneskelige og materielle ressurser vil kunne utnyttes bedre dersom man lykkes med en slik organisering. Det skal derfor være 3 teamrom i skolen, for: 1-4-trinn, 5-7-trinn og 8-10-trinn.

Alle lærere skal ha hver sin faste arbeidsplass, med muligheter for å gjøre for- og etterarbeid. Det skal tilrettelegges for gode arbeidsplasser for alle lærerne. Arbeidsplassene skal ha plass til stol, bord, hyller, skuffer og skap. Det skal også være tilrettelagt for bruk av bærbar PC og telefon. Det skal avsettes noe areal i teamrommene til arbeidsplasser for andre ansatte (assistenter, fagarbeidere) eller personer med liten stillingsprosent. Disse arbeidsplassene må også være tilrettelagt for bruk av PC.

Fra teamrommet skal det være kort avstand til kopi-/produksjonsrom og til et møterom/stillerom. Trinnet skal ha mulighet til å gjennomføre et trinnmøte inne på arbeidsrommet ved å for eksempel samle seg rundt et bord. De kan også benytte de felles møterommene. Videre skal det søkes å finne gode sambruksmuligheter med elevenes trinnarealer på 5.-10-trinn (grupperom og lignende) for å kunne gjennomføre møter og samtaler der etter ca. kl. 14.00. Møblering av slike sambruksrom må ta hensyn til dette, slik at rommene er funksjonelle for møter med foresatte eller eksterne samarbeidspartnere.

14 Skolehelsetjenesten

Helsetjenesten skal ha eget kontor med arbeidsplass som er tilrettelagt for bruk av pc, telefon osv. Kontoret skal videre ha plass til bord og en sofa. Her må være plass til låsbare skap, samt en liten laboriebenek med vask. Her må være flere strømuttak. Det må kunne gjennomføres synstester, og er derfor behov for minst 3 meter lengde (speil vil redusere krav til avstand som er 5 meter).

Det må tilrettelegges for at elever kan kle av seg usjenert i rommet for veiing og måling.

Skolehelsetjenesten har behov for tilgang møterom for inntil 10 personer. Dette skal sambrukes med skolen for øvrig.

14.1 Hvilerom

Det skal etableres et hvilerom felles for alle brukere av skolen nær helsetjenestens kontor. Her skal være en sofa/benk stor nok til at en voksen kan hvile behagelig der. Rommet skal også ha en vask og speil, samt plass til en stol. Ved inngangen til rommet skal det være skilt eller annet som viser om rommet er opptatt eller ledig.

15 Drift og renhold

15.1 Kontor

Driftspersonell skal ha et kontor med kontorarbeidsplass med plass til pc og skjermer, hylleseksjon, 2-3 låsbare arkivskap for bygdokumentasjon, nøkkelskap, styringspanel for SD-anlegg og vegghengte skjermer for presentasjon av tegninger og driftsdata m.m. Kontoret skal ligge i tilknytning til idrettshall, med ønsket nærhet til varemottak, renholdssentral og lagerareal.

Kontoret skal ha dagslys, tilstrekkelig med strømuttak og god nettilgang. Det skal være knagger på vegg til ytterklær.

15.2 Varemottak

Skolen skal ha en trygg tilkomst for varelevering. Vareleveringen må fungere slik at det er god logistikk i forhold til videre transport i bygget, og med nærhet til rom for drift og renhold. Lastebil må kunne frakte paller med materiell fra lasteplass og direkte inn i bygget uten å møte terskler eller andre hindringer.

Via varemottaket skal skolen motta paller med papir-, renholds- og formingsmateriell, videre er det her skolemelk/frukt leveres. Avhengig av hvor funksjonene er plassert i bygget kan levering også skje direkte til funksjonen (for eksempel lager for tresløyd).

15.3 Skolefrukt og melk

Det skal være gode og trafikksikre løsninger for varelevering, lagring og utdeling av skolefrukt og melk. Det er ikke et krav at denne funksjonen må ligge ved kjøkkenet, men det kan være praktisk at den ligger i tilknytning til fellesarealene sentralt i skoleanlegget. Elevene må, uansett plassering, kunne hente frukt og melk selv. Skapene bør plasseres i en nisje, eller slik at de ikke virker forstyrrende, visuelt eller i form av støy.

15.4 Avfallshåndtering

Det skal etableres et utvendig avfallsrom 8 meter fra bygget, og i tråd med gjeldende forsikringsregler. Henting av avfall skal foregå trafikksikkert.

I fellesarealene rundt i bygget skal det etableres integrerte miljøstasjoner for kasting av plast, papir og restavfall. Miljøstasjonene skal ha en riktig dimensjonering med tanke på tømning hver dag. De skal også ha en utforming som er ergonomisk riktig med tanke på renholdspersonalets jobb med tømning.

I printer-/kopirom skal det være egne stasjoner for levering av papir. Stasjonene må framstå som en integrert del av bygget og være enkle å håndtere.

15.5 Renhold

Renholdsentralen med vask for håndvask, utslagsvasker (vann og avløp), sluk i gulv på minimum 1,5 m x 0,8 m med avløpsrist og sandfangkum, skal plasseres slik at renholdsmaskiner kan tømmes og rengjøres over den. Renholdsentralen må ha plass til:

- Ladestasjon for I-pader, da disse blir brukt daglig i renholdsjobben
- Tilrettelegging for digitale hjelpemidler PC, Pad og lignende
- Sluk i gulv, til å koble på Lokasse
- 2 vaskemaskiner (3-fas strøm)
- Støvsugere
- Dampvasker

- 2 små rengjøringsmaskiner med ladestasjon
- 1 kjøleskap for oppbevaring av fuktige mopper og kluter
- Medisinskap for førstehjelp blant annet øyeskylling
- Reoler til oppbevaring av utstyr Pads, div utsyr til daglig bruk
- Lager/integrerte hyller med skyvedører til nær
- 3 stykker rengjøringsvogner
- Plass til stamper for bløtlegging av Pads
- Håndvask med svingbare blandebatteri
- Utslagsvask m ekstra uttak for slange

Av hensyn til varme, fuktighet og avgasser ved opplading av maskiner må renholdssentralen ha god ventilasjon. Renholdssentralen er ønsket plassert sentralt i anlegget

Utformingen av renholdsrom, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelig når maskiner og vaskertraller er lagret i rommet.

Renholdsrom. Flere steder i bygget må det være renholdsrom med vann og avløp, plass til utslagsvask, liten lagerreol, støvsuger og vasketralle. Renholdsrommet skal ideelt sett ha sluk i gulv og el-punkter.

Utformingen av renholdsrommene, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelig når maskiner og vaskertraller er lagret i rommet.

Lagerbehov. Det er behov for egnet areal for lagring av blant annet papir og vaskemidler. Det kan ikke skje i renholdssentralen pga. fukt.

15.6 Lagerareal

Skolen skal ha lagerareal for materiell og utstyr, samt eget stol/bordlager i/ved idrettshallen. Det siste er beskrevet under funksjonsbeskrivelsen for idrett (kapittel 16). Lagerarealet skal ha ventilasjon/varme som gjør at lagret materiale ikke blir ødelagt av fukt og råte.

Driftsavdelingen har et sentrallager for utstyr annet sted på øya. Ordningen videreføres.

16 Funksjonsbeskrivelse Idrettshall

Det skal bygges idrettshall i håndballstørrelse i tilknytning til skolen. Denne skal benyttes til undervisning i kroppsøving og av elever i SFO-tiden. Ettermiddag og helg skal den være tilgjengelig for idrettslag og nærmiljø. Idrettshallen skal først og fremst være tilrettelagt for fysisk aktivitet for flest mulig, men den skal også fungere som arena for fellessamlinger eller kulturelle aktiviteter i regi av skole eller eksterne brukere. Videre skal hallen kunne benyttes til messer og utstillinger. Arealene skal derfor ses i sammenheng med samlingsarena (skolens hjerte), med eventuell svømmehall og skolekjøkken. Noen definisjoner:

- Idrettshall defineres som en hall som kan brukes vekselvis til ulike idrettsaktiviteter uten tidskrevende klargjøring eller omgjøring, det vil si at hallen kan ha løpende vekselbruk mellom idretter
- Aktivitetsflaten er spilleflate pluss sikkerhetssone
- Garderobesett er to garderober med dusjrom

16.1 Generell utforming og tekniske løsninger

- Tilgang rundt bygget med tanke på rydding av snø og lift
- Det skal være automatiserte låseanlegg i idrettshallen med kortleser. Det skal skilles mellom de ulike sonene av bruk. Låseanlegget skal være kompatibelt med samme typer system/kort som kommunens standardsystem og andre kommunale bygg
- Hallen skal ha en fri gulvflate uten innvendige hindringer. Leverandør skal i plantegning vise at krav til fri gulvflate oppfylles
- Hallen skal være bygget av tålige materialer av høy kvalitet. Alle veggmaterialer må tåle ballspill og annen tøff bruk samt dimensjoneres for vegghengt utstyr, samtidig skal hallen fremstå som et bygg av høy materialkvalitet
- Det skal være enkel adkomst fra alle garderober til hallen, disse skal være tilbaketrukne fra innvendige vegger i hall og med ståldører.
- Tablåer, styringsmekanismer skal ha hensiktsmessig plassering, slik at man har oversikt over styringsmekanismer og hall samtidig. Dette skal ikke være tilgjengelig for publikum. Det gjelder styring av for eksempel lerret, tavler, lyd, skillevegg
- Hallen skal ha god akustisk demping for både sportsbruk og sammenkomster med inntil 500? deltakere. Det skal være PA-anlegg, og det skal monteres akustiske

elementer med demping i klasse A med tålige overflater av høy kvalitet og samstemt med øvrig materialbruk i hall. Gode akustiske tiltak skal dokumenteres i en akustikkrapport for bygget av leverandør

- Solide skyvedører til materiallager, høyden på dørene skal være slik at man får inn håndballmål
- Plater, himlinger som er fastmontert, ikke løse
- Kvalitetssikring av sikkerhetssone, utstyr må ikke komme i konflikt med siktsoner fra mesanin(publikum)
- Alle løsninger skal være slik at baller, eller annet utstyr ikke legger seg på tekniske installasjoner, bæresystem eller annet.

16.2 Mål på aktivitetsflater

Idrettshallen skal ha en netto aktivitetsflate (inkludert sikkerhetssone) på 25 x 45 m. Hallstørrelsen må være slik at den i tillegg til minimum godkjent kamparena for tradisjonelle innendørsidretter, inkludert sikkerhetssone, har plass til sekretariats bord og innbytterbenk. De angitte mål gjelder netto bruksrom, ingen konstruksjonsdeler eller fast utstyr må begrense netto rommål.

Det skal gis plass til følgende innendørsaktiviteter (kampbaner):

- 1 håndballbane
- 1 innebandybane
- 1 basketballbane
- 3 volleyballbaner
- 2 minihåndballbaner

16.3 Takhøyde

Den frie takhøyden (under dragere, lysarmatur osv.) skal være minst 7 m over hele aktivitetsflaten. Taket skal gi gode akustiske forhold og etterklangstiden (absorpsjon) bør ikke være større enn 0,9 sekunder. Forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (FOR 1997-01-22 nr. 33) setter krav til lydisolasjon, trinnlydnivå og etterklangstid for bygninger. Det skal ikke være lysåpninger, og lysrefleksjonsfaktoren skal følge gjeldende anbefalinger.

16.4 Vegger

Innvendige overflater på vegg skal kles med materialer som tåler de fysiske påkjenningene i hallen uten at overflater skades eller reduseres nevneverdig i kvalitet. En av veggene i hallen skal kunne gi feste (og plass) for ribbevegg med 8 ribber. Det skal monteres annet vegghengt utstyr som basketkurver og lignende flere steder i hallen. Fargene på veggene skal helst være ensfargede og matte. Refleksjonsfaktoren (ro) skal være lavere enn 0,5. Hallen skal ikke eksponeres for direkte sollys.

16.5 Muligheter for ulik halldeling

Hallen skal kunne deles opp i 2 deler/spilleflater med heisevegger. Delingen skal ikke forringe rommene eller akustikken i de to delene av hallen. Delingen skal ikke påvirke rømningskonsept eller maks antall personer i hall. Mobil skillevegg må være solid, og det skal være tett duk på de nederste 3 meterne. Den må være utformet slik at to elever kan treffe hverandre i fart fra hver side av skilleveggen uten risiko for personskade. Soliditet gjelder både veggmaterialet og de mekaniske elementene. Skilleveggen skal være motordrevet med styring som bare er tilgjengelig for personer som er gitt adgang til systemet. Det skal være mulig å bevege seg mellom de to saldelene når veggen er nede.

16.6 Faste installasjoner

En av delene i hallen tilrettelegges for turnaktiviteter og gruppebaserte styrketreningsøvelser. Her skal være faste installasjoner som:

- 8 ribbevegger, innfelt i vegg
- Taurekke med 10 tau
- Bom som er festet i vegg og tak. Den skal være nedsenkbar. Bommen skal være minst 3,5 meter.
- Nedsenkbar tjukkas fra vegg (heise-senke-funksjon)

Av andre faste installasjoner skal det være:

- Fastmonterte, men flyttbare mål
- Fastmonterte basketkurver hvor høyden er regulerbar slik at både voksne og yngre elever kan spille basketball. Det skal være mulig å spille basketball på hele spilleflaten, samt på tvers når spilleflaten deles i to.

- I tillegg skal det være opplegg for lyd. Dette skal planlegges slik at utstyr ikke kan bli ødelagt ved normal aktivitet i idrettshallen
- Feste i gulv for volleyballnett
- Det skal planlegges for et sceneområde ved at musikkrom kan åpnes opp mot idrettshallen. Her skal være flere kontaktpunkter for strøm til instrumenter, mikrofoner, forsterkere og lignende.
- Det skal være nedsenkbar lysrigg i idrettshallen. Lysriggen skal kunne plasseres slik at den ikke begrenser den frie takhøyden på 7 meter og heller ikke kan bli ødelagt av normal aktivitet i salen.
- Det skal tilrettelegges for takhengt projektor (strøm og nettilgang, feste). Projektoren skal kunne plasseres slik at den ikke begrenser den frie takhøyden på 7 meter og heller ikke kan bli ødelagt av normal aktivitet i salen.

16.7 Gulv

Gulvet i hallen skal være sportsgulv av type kombielastisk sportsgulv overflate med alle markeringer som er brukbare i en hall av den størrelsen. Se henvisninger i «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2016 (V-0732B), (Kirke og kulturdepartementet 2016)». Oppmerkingen må gi kontrast, både mellom gulvets egen farge og linjene, og mellom de forskjellige linjene. For øvrig må merkeplanen følge de lokale behov. Dette avklares i samspillfasen.

16.8 Lyskilde

Lysanlegg skal dimensjoneres i henhold til norsk standard for idrettshaller og krav fra håndballforbundet. Det skal kunne differensiere på trenings- og konkurranselys. Løsningen må utformes på en slik måte at konkurranselyset ikke brukes unødig.

Lysarmatur skal være innfelt i tak (garderober) eller mellom eventuelle bjelker (aktivitetsflaten inkludert sikkerhetssone).

16.9 Multimedia og informasjonssystemer

Hallen skal tilrettelegges for tidsriktig multimedia-anlegg og digitale informasjonssystemer. Løsningene skal være tilgjengelige og funksjonelle. Det skal være mulig å bruke digitale kilder for å høre musikk, vise presentasjoner, film og annet.

16.10 Rømningsveier

Det skal legges ekstra hensyn til rømning fra hall da hallen også skal kunne brukes til større samlinger med inntil **500? deltakere**. Rømningsveier skal dimensjoneres for dette og oppfylle gjeldende krav. En av rømningsveiene skal også fungere som kjøreport/rulleport hvor større redskaper eller materiell skal kunne transporteres inn i hallen, som for eksempel instrumenter, lift til renhold og lignende. Høyde 3 m og bredde 2,5 m.

16.11 Korridor

Materiale i korridor skal være av høy kvalitet og mest mulig tålig mot hærverk. Korridorer skal være godt opplyst. Om mulig skal det være oversikt over korridorareal fra andre rom/arealer for å hindre mobbesoner. Korridor skal ha robust himling.

16.12 Garderober

Det skal være to sett garderober, totalt fire garderober med hvert sitt dusjrom og tilhørende toaletter. Garderober skal være universelt utformet og hver garderobe skal dimensjoneres 20 personer. Fra garderober skal det være enkel tilgang til begge sal-enheter. Elever skal ikke måtte gå i en lang korridor for å komme fra sal til garderobe. Utforming av garderober og dusjer må ta hensyn til samtidig bruk av begge kjønn i begge sal-enheter. Det skal tilrettelegges for at den enkelte skal dusje noe skjermet. Det skal ikke være egne garderober for uteanlegg, men alle garderobene skal ha enkel adkomst til uteareal. Alle garderober skal ligge samlet.

I hele garderobeanlegget skal det anvendes gulv som er slitesterke, enkelt å rengjøre, og som ikke tar opp i seg lukt eller urenheter. Garderober og dusj skal løses på en rasjonell måte og alle inngangs- og utgangsdører fra garderober skal ha sluser som hindrer innsyn. Det skal i plantegning vises av leverandør at krav til garderobe oppfylles. Alle innvendige vegger skal leveres med slagtålig overflate.

Garderober skal ha benk og 3 kroker per omkleddningsplass til 20 personer. Det skal være plassbygde faste benker utført i robust materiale. Alt av utstyr generelt skal monteres på vegg og være løftet opp fra gulv (skal ikke hindre trykkspyling).

Dusj

Det er behov for 8 dusjsoner per garderobe. Det skal være skillevegger mellom dusjer inn til hver bås/avlukke. Skilleveggene skal ha sideavstiver festet til perpendikulær vegg. Skillevegger må lages

i et materiale som er motstandsdyktig mot all type hærverk, for eksempel rustfritt stål. En av dusjene i hver garderobe må være universelt utformet.

WC garderobe

Alt sanitærutstyr skal leveres i porselen av god kvalitet som tåler robust bruk. Alle WC skal være vegghengte med utvendig sisterner. Servantarmaturer skal være berøringsfrie.

16.13 Lærer/dommer garderober

Det skal være to lærer/dommergarderober med egen inngangsdør til hver av disse garderoberne. Garderoberne skal ha egen dusj og toalett. Det skal være plass til hyller og skap, førstehjelpsskrin eller låsbart medisinskap. Det skal være låsbare skap for minimum 2 personer i hver garderobe.

16.14 Materialrom

I tilknytning til idrettshallen skal det være materialrom. Disse skal plasseres på langveggen og utformes slik at utstyr enkelt kan fraktes ut og inn på store vogner/traller. I alt skal det være 3 materialrom, som alle kan låses av og ha store skyvedører eller garasjeporter. Lager må være funksjonelt utformet for å lagre og frakte utstyr ut og inn. Lager skal ha port med åpning på minimum 2,20 m bredde, men helst full bredde, min høyde på dør er 2 m. Innvendig høyde i lager skal minimum være 2,75 m, gulv skal være i plan med hallen, uten terskel. Et av lagrene skal være 30 m² med en dybde på minimum 5 m. Dette rommet er beregnet på tungt utstyr som benyttes i turn og friidrettstrening og må derfor ligge i den delen av hallen som er beregnet for dette.

16.15 Lager

Det skal etableres et lager for stoler og bord. Dette kan med fordel plasseres under musikkrommet.

16.16 Tilskueranlegg – Teleskoptribune??

Skal vi tenke en slik løsning i stedet for musikkrom som ligger høyere enn gulvet i idrettshallen?

16.17 Publikumstoalett

Publikumstoalett skal etableres slik at de er lett tilgjengelige fra hallen. To rom med 2 vegghengte toaletter i båser og 2 vasker i hver av rommene + et separat handicap wc.

16.18 Rom for betjening, drift og renhold

Drifts- og renholdstjeneste skal være felles med skolen og eventuell svømmehall. Lagring av driftsutstyr for arbeid ute og inne skal skje i sambruk med skolen, se eget kapittel om «Drift og renhold».

Betjeningsentral for lysanlegg og høyttaleranlegg, eventuelt for resultattavler skal planlegges slik at de kan betjenes fra hallen, men utformet slik at det er mulig å begrense tilgang. Elever skal for eksempel ikke kunne bruke dette uten videre.

Det skal være plass til sekretariat midt på langsiden i hallen.

16.1 Sambruk med funksjoner i skolen

Det er ønskelig at idrettshallen skal være en integrert del av skolen og mulig svømmehall. Elever og lærere skal kunne bevege seg tørrskodd mellom skole og idrettshall. Samtidig skal idrettshallen med garderober planlegges som en egen sone og kunne benyttes til utleie, samtidig som øvrig skole og svømmehall er avstengt. Det er avgjørende med en god kommunikasjon mellom hall og skole, slik at de to enhetene bindes sammen og kommuniserer med hverandre. Ved større idretts- eller kulturarrangementer skal imidlertid hallen enkelt kunne brukes i kombinasjon med funksjoner i skolens hjerte og funksjoner i denne.

En tydelig sonedeling i hele anlegget skal gjøre det enkelt å stenge av hele skolen samtidig som idrettshallen er i bruk. Idrettshallen skal også kunne benytte sammen med bare skolekjøkken, samtidig som øvrige arealer er avstengt eller sammen med skolekjøkken og musikkrom/scene samtidig som øvrig skole er avstengt.

17 Nærhetsmatrise

Nærhetsmatrisen angir hvilke funksjoner det er krav til nærhet mellom, hvilke det er ønskelig med nærhet mellom, samt hvilke funksjoner det ikke er ønskelig med nærhet mellom. Nærhet kan forstå både som horisontal nærhet på samme plan i bygget, eller vertikal nærhet mellom de ulike planene. **Må evt. lages?**